

BRIEVEN AAN MICHEL I

Een duim voor Privacy

Caroline De Geest

Geachte heer Tommelein,
Beste Staatssecretaris voor Privacy,

Allereerst gefeliciteerd met uw benoeming. *I Like*.
U krijgt alvast een duim omhoog, zoals dat in ons
digitaal-minnend tijdperk hoort.

Gezien het woelig klimaat waarin het recht op
privacy zich de laatste jaren bevindt, niet in
het minst door de toenemende digitalisering
van onze samenleving, is deze functie van on-
miskkenbaar belang. Iets wat ook de huidige
regeerploeg terecht constateerde. Dat stemt
me alvast hoopvol.

De inlichtingendiensten liggen op de loer,
internetbedrijven azen op onze persoonsge-
gevens en velen lijken de trend te volgen, het
aantal bewakingscamera's neemt ongekende
proporties aan en de systemen worden steeds
verfijnder, nationale wetgeving zet de Europese
databewaarplicht om en de overheid heeft een
niet te stillen datahonger.

Inbreuken op het recht op privacy worden vaak
gerechtvaardigd als noodzakelijk om de vei-

ligheid in de samenleving te garanderen. Die
veiligheid is onontbeerlijk en dus terecht een na
te streven goed. Maar dat is privacy evenzeer.
Het Europees Verdrag voor de Rechten van de
Mens erkent dit ook, vandaar dat de wetgeving
steeds noopt tot een noodzakelijk evenwicht
wanneer andere fundamentele rechten met het
recht op privacy in aanvaring komen.

Het moet gezegd, dat evenwicht is vandaag de
dag zoek geraakt. Meer nog, burgers lijken al
lang niet meer te herinneren wat dat recht op
privacy nog precies inhoudt of veilig dient te
stellen. Haar essentiële waarde als afweerrecht
tegen buitensporig overheidsoptreden is onder-
gesneeuwd. Al lijkt me dit nochtans geen mis-
te verstande garantie. Het is de basis voor onze
vrije en democratische samenleving.

Ik detecteer in het regeerakkoord tal van voor-
nemens die een respect voor privacy in zich
dragen. Al valt me daarbij meteen iets op. Het
aantal databanken wordt opgedreven, de toe-
passing van de Camerawet wordt uitgebreid,
de informatie-uitwisseling tussen diensten en
departementen wordt opgeschroefd... In ter-

men van het 'meer'-verhaal kan dit tellen. Aan u dus om het juiste evenwicht te vinden én te behouden. Want vanuit een doorgedreven veiligheidsdenken wordt het recht op privacy stevast weggeuifd, maar rechtsbescherming kan pas doeltreffend zijn daar waar het bestaan van het recht minstens wordt erkend én gerespecteerd. Eerder dan het recht op privacy uit te wissen in functie van het nieuwe veiligheidsideaal moeten we het recht intact houden en dienen we ons te beroepen op de voorziene uitzonderingsclausules wanneer dit noodzakelijk is in het licht van criminaliteitsbestrijding. Het is een zaak van mensenrechten om over dat evenwicht te waken, maar vanaf vandaag ook de uwe. Want wie in een vlag van emotie én persoonlijke betrokkenheid het recht op privacy van tafel veegt, heeft eraan verzaakt ook op momenten wanneer dit recht nèt bescherming dient te bieden.

Grondrechten conflicteren niet. Net daarom zijn ze als niet absolute rechten in het leven geroepen. Zo ook privacy en veiligheid. Alleen wanneer we beide rechten naast elkaar laten bestaan kan er echt sprake zijn van de vrije en democratische samenleving waar we met z'n allen voor staan. Mét digitale verbondenheid, zonder het vermarkten van onze persoonlijke levenssfeer; mét transparantie en zichtbaarheid, zonder ongelimiteerde surveillance; mét efficiënte en hedendaagse vormen van criminaliteitsbestrijding maar zonder controle op elke burger. Want een streven naar veiligheid kent geen grenzen en, zodoende, de toegepaste

controle mogelijkheden ook steeds minder.

De samenleving die wij voor ogen hebben, daar kan u zich vast iets bij voorstellen. Vanuit gedeelde waarden en normen komen we zeker tot een gelijkkluidend verhaal: vertrouwen in burgers, respect voor hun persoonlijke levenssfeer en de bescherming tegen datgene die daarop inbreuken poogt te plegen. Hierin ligt de kern van privacy en meteen ook de kern van uw opdracht. Die basiswaarde van privacy opnieuw aan de oppervlakte brengen en het belang ervan onderstrepen.

Burgers dienen beschermd te worden tegen datavergaring, er niet ten prooi aan worden gegooid. Dus meer datavergaring mag niet gelijk staan aan minder privacy. Ook onze persoonlijke levenssfeer verdient een 'meer'-verhaal. Meer vertrouwen, meer privacy en meer bescherming. U leest het. Uw taak is omvangrijk maar allereerst uitdagend. Hier ligt voor u een pioniersrol waarvan ik hoop dat u die met verve zal vervullen. Uw naam duikt voortaan in de digitale archieven als de allereerste Staatsecretaris voor Privacy. Alles wat u hiertoe verricht wordt nooit of te nimmer meer vergeten! Met dank aan Big Brother.

Veel succes. Ik duim!
Met aanmoedigende groeten,

Caroline De Geest
Beleidsmedewerker Privacy bij de Liga voor
Mensenrechten